PROFIEL DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN IN HET VMBO

Wat is de toegevoegde waarde van het profiel Dienstverlening en Producten voor de oriëntatie op studiekeuze en de doorstroom naar het mbo?

Martijn Peters en Tessa Jenniskens

December 2021

KBA Nijmegen

HAN_UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

INHOUD

1 INLEIDING 5
1.1 Onderzoeksvraag 5

2 ONDERZOEKSAANPAK 6

3 RESULTATEN 8
3.1 Onderwijsbestemming cohort 2017/2018 8
3.2 Onderwijsbestemming cohort 2018/2019 17
3.3 Resultaten Schoolverlatersonderzoek 25
3.3.1 Oordeel over de gevolgde opleiding 26

4 CONCLUSIES 32
Bijlage 34

1 INLEIDING

Het Platform vmbo Dienstverlening en Producten (D&P) heeft de HAN en KBA gevraagd te onderzoeken wat de toegevoegde waarde is van deelname door vmbo-leerlingen aan het profiel D&P voor hun oriëntatie op de studie- en beroepskeuze. Maken leerlingen die het profiel D&P hebben gevolgd een betere keuze doordat ze zich beter hebben kunnen oriënteren? Eén van de grondgedachten van het profiel is namelijk dat leerlingen langer de tijd hebben zich te oriënteren, omdat ze in het profiel een breed programma volgen. Ze kunnen binnen dat programma kennismaken met verschillende beroepen en vaardigheden, het keuzemoment wordt feitelijk uitgesteld en leerlingen krijgen de gelegenheid om zich beter te oriënteren en te ontdekken waar hun talenten liggen. De toegevoegde waarde wordt in dit onderzoek geoperationaliseerd aan de hand van uitval en switch in het mbo. De veronderstelling hierbij is dat een leerling die zich beter kan oriënteren en daardoor een betere, bewustere keuze maakt voor een vervolgopleiding, minder vaak zal uitvallen en switchen. Uit eerder onderzoek[1] bleek bijvoorbeeld dat leerlingen die deelnemen aan een intersectoraal programma minder vaak uitvallen in het mbo. Wel blijken ze vaker te switchen, maar we weten niet of het hier gaat om switch binnen of buiten de sector of bedrijfstakgroep. Belangrijk daarnaast is om te kijken naar ervaringen van leerlingen en scholen met het profiel D&P. Vanuit het perspectief van de leerling kan gekeken worden naar eventuele redenen van uitval en switch; welke rol speelt oriëntatie hierbij?

1.1 Onderzoeksvraag

Bovenstaande vertaalt zich in de volgende onderzoeksvraag en daaruit voortvloeiende deelvragen:

Wat betekent deelname aan het profiel Dienstverlening en Producten (D&P) voor de doorstroom naar het mbo, uitgedrukt in uitval en switchgedrag?

- Hoe vaak vallen leerlingen die deelnemen aan profiel D&P uit in het eerste en tweede jaar in het mbo in vergelijking met de andere profielen?
- Hoe vaak switchen leerlingen die deelnemen aan het profiel D&P van opleidingen in vergelijking met andere profielen?
  - Hoe vaak vindt deze switch plaats binnen en buiten de bedrijfstakgroep (BTG)?
  - Hoe verhoudt zich deze switch binnen en buiten de BTG tot leerlingen die deel hebben genomen aan andere profielen?
- Hoe ontwikkelt uitval en switch zich over de verschillende cohorten voor het profiel D&P in vergelijking met de andere profielen?
- Wat zijn de redenen voor uitval en switch?

1 ITS (2014) In en doorstroom sectoroverstijgende programma's in het vmbo, cohort 2009, 2010 en 2011. ITS, Radboud Universiteit Nijmegen.

2 ONDERZOEKSAANPAK

Om bovenstaande onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, is er gebruik gemaakt van twee databronnen. Als eerste is er gebruik gemaakt van stroombestanden in de microdata van CBS met daarin uitstroomgegevens over vmbo-gediplomeerden in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019. Daarnaast is gebruik gemaakt van schoolverlatersonderzoeken 2020. Hierin worden vragen gesteld aan leerlingen die zijn uitgestroomd uit het vmbo.

Stroombestanden CBS

Met de uitstroomgegevens van het CBS analyseren we leerlingen die in 2018 en 2019 hun vmbo diploma basis, kader, of gemengde leerweg hebben behaald. Op verzoek van de opdrachtgever hebben we ook de uitstroom van vmbo-t gediplomeerden in de twee genoemde jaren geanalyseerd.
We hebben de positie van de gediplomeerden in de twee opvolgende jaren bepaald. Welk onderwijs zijn ze in het volgende schooljaar gaan volgen (mbo, ander vo niveau), volgden ze een schooljaar later nog steeds dezelfde opleiding, zijn ze geswitcht naar een andere opleiding of zijn de uitgevallen uit het bekostigde onderwijs?

Gevolgde profielen

De profielen die de leerlingen hebben gevolgd gedurende hun vmbo-opleiding worden onderscheiden aan de hand van elementcodes. In 2017 werden er 10 nieuwe profielen ingevoerd voor de basisberoepsgerichte (vmbo-b), kaderberoepsgerichte (vmbo-k) en gemengde leerweg (vmbo-g) van het vmbo. De profielen die worden onderscheiden, inclusief de aantallen uitstroom per profiel zijn weergegeven in tabel 1. Negen profielen hebben een sectoraal karakter, dat wil zeggen dat deze profielen leerlingen voorbereiden op een specifieke opleiding voor een beroep of cluster verwante beroepen. Er is één breed profiel dat leerlingen breed laat oriënteren: het profiel Dienstverlening en Producten (D&P). In tabel 1 is te zien dat ruim een kwart van de leerlingen die uitstromen uit de drie betreffende leerwegen het profiel D&P volgen. Ook lijkt de omvang en het aandeel leerlingen dat kiest voor profiel D&P licht te stijgen. Het grootste profiel ná het profiel D&P is het profiel Zorg en Welzijn (Z&W).

	2018		2019	
	aantal	%	aantal	%
Dienstverlening & Producten (D&P)	11.999	26,2%	15.228	27,4%
Produceren, Installeren en Energie (PIE)	4.548	9,9%	4.915	8,8%
Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)	2.283	5,0%	2.849	5,1%
Mobiliteit & Transport (M&T)	1.282	2,8%	1.529	2,8%
Media, Vormgeving & ICT (MVI)	1.147	2,5%	1.435	2,6%
Economie & Ondernemen (E&O)	6.383	13,9%	6.908	12,4%
Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR)	2.020	4,4%	2.413	4,3%
Zorg en Welzijn (Z&W)	10.373	22,6%	12.120	21,8%
Groen	5.504	12,0%	7.944	14,3%
Maritiem en Techniek (MaT)	303	0,7%	258	0,5%
Totaal	**45.842**		**55.599**	

Tabel 1: uitstroom per profiel, cohort 2018 en 2019

Leerlingen die de theoretische leerweg hebben gevolgd, hebben normaal gesproken geen beroepsgerichte vakken gehad in de bovenbouw, maar theoretische vakken. Binnen de theoretische leerweg wordt gewerkt met de profielen Zorg, Groen, Techniek en Economie. Sommige scholen bieden in de theoretische leerweg een beroepsgericht programma extra curriculair aan. De aantallen kunnen echter niet worden meegenomen in dit onderzoek omdat dit niet apart geregistreerd wordt. De bovengenoemde 10 beroepsgerichte profielen worden dan ook niet onderscheiden bij de theoretische leerweg. In de tabellen wordt een vergelijking gemaakt met de theoretische leerweg als geheel. Leerlingen kunnen het profiel D&P dus alleen volgen als ze de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg volgen. Van alle leerlingen die profiel D&P volgen doet ruim 40% eindexamen op het niveau vmbo-k (tabel 2).

	2018		2019	
	aantal	%	aantal	%
vmbo-basisberoepsgericht (vmbo-b)	2.909	24,2%	3.236	21,3%
vmbo-kader beroepsgericht (vmbo-k)	4.992	41,6%	6.172	40,5%
vmbo-gemengd (vmbo-g)	4.098	34,2%	5.820	38,2%
Totaal	**11.999**		**15.228**	

Tabel 2: uitstroom profiel D&P naar leerweg, cohort 2018 en 2019

3 RESULTATEN

Hieronder worden de resultaten van het onderzoek besproken. Als eerste worden de resultaten van de analyse van de stroombestanden besproken. We kijken eerst naar de bestemming van leerlingen uit het cohort 2017/2018 (paragraaf3.1) en daarna de bestemming van leerlingen uit het cohort 2018/2019 (paragraaf 3.2). Tot slot worden de resultaten uit de schoolverlatersonderzoeken besproken in paragraaf 3.3.

Achterliggende gegevens bij figuren worden gepresenteerd in de bijlagen. Gegevens uit de stroombestanden kunnen hierbij niet altijd volledig gepresenteerd worden, getallen kleiner dan 10 worden niet weergegeven. Hierdoor bleek het niet altijd mogelijk om percentages te presenteren, waardoor in de tabellen en grafieken niet de percentages, maar de absolute aantallen worden gepresenteerd.

3.1 Onderwijsbestemming cohort 2017/2018

Hieronder worden de gegevens over de onderwijsbestemming na één en na twee jaar besproken voor cohort 2017/2018. Dit is het cohort dat in schooljaar 2017/2018 eindexamen heeft gedaan in het vmbo. Gegevens over het cohort 2018/2019 worden besproken in paragraaf 3.2. In figuur 1 en 2 zijn gegevens te zien over de bestemming van leerlingen uit cohort 2017/2018. Van deze leerlingen is bekeken wat bij de start van het schooljaar 2018/2019 (één jaar na het behalen van het vmbo diploma) en 2019/2020 (twee jaar na het behalen van het vmbo diploma) hun situatie was. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen doorstroom naar het mbo, doorstroom naar het vo of een betaalde baan. Van de leerlingen die in 2017/ 2018 examen hebben gedaan in het profiel D&P gaat 95,1% in het jaar daarop naar het mbo. Hiermee wijken leerlingen die het profiel D&P hebben gevolgd nauwelijks af van leerlingen die één van de andere profielen hebben gevolgd. Ruim 2% van leerlingen stroomt door naar een hogere leerweg binnen het vo. Dit is iets hoger dan bij de andere profielen. Voor leerlingen in de theoretische leerweg van het vmbo is het percentage dat binnen het vo blijft hoger, in verband met de doorstroom naar het havo. Twee jaar na uitstroom zien we ongeveer hetzelfde beeld (figuur 2).

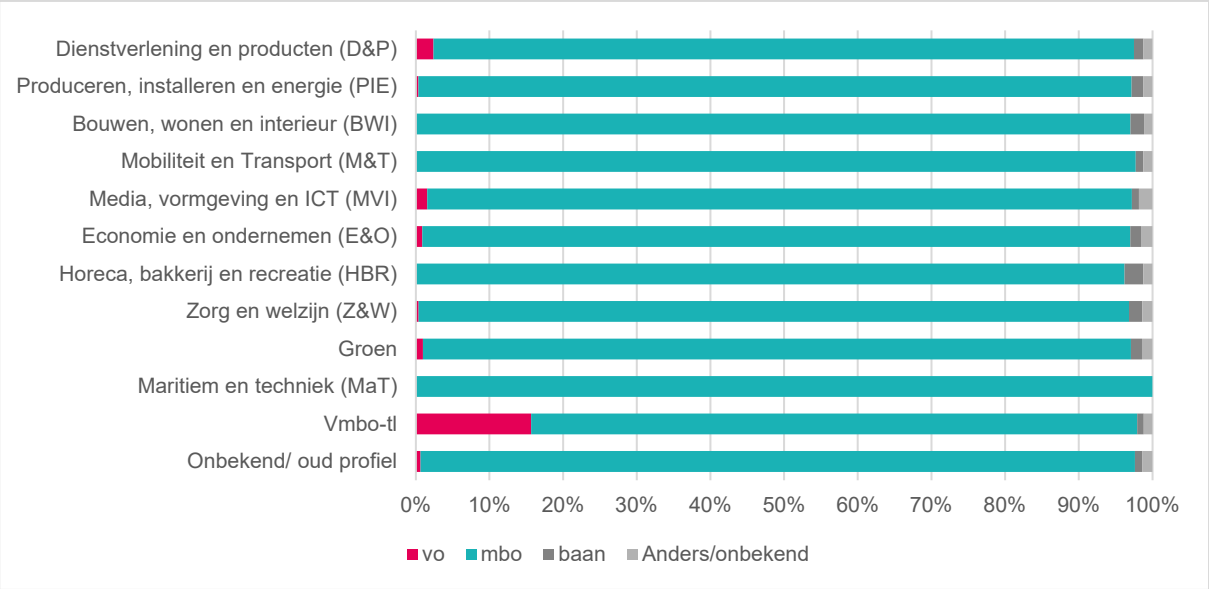

Figuur 1: bestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 één jaar na het behalen van het vmbo diploma

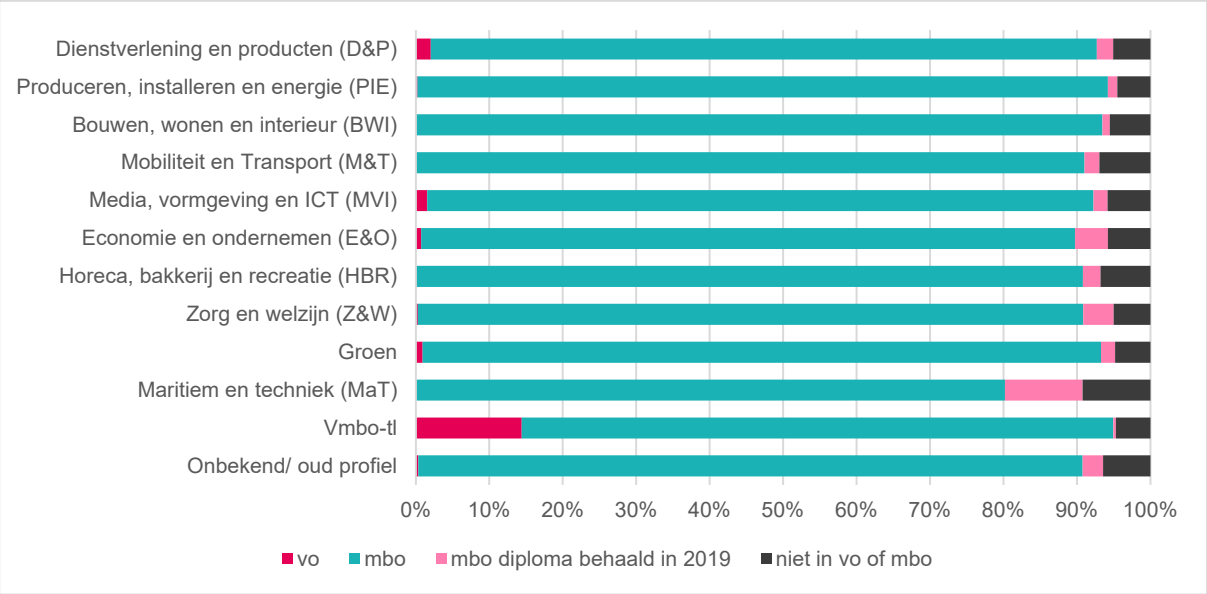

Figuur 2: bestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 twee jaar na het behalen van het vmbo diploma.

In figuur 3a is voor diplomacohort 2017/2018 te zien naar welke bedrijfstakgroep studenten zijn doorgestroomd op het mbo. Vanuit het profiel D&P stromen de meeste studenten door naar zorg, welzijn en sport, gevolgd door creatieve industrie en ICT en zakelijke dienstverlening en veiligheid. In figuur 3b is de uitstroom van het cohort 2018 in beeld gebracht. Vanuit het profiel D&P stroomden uit cohort 2017/2018 ruim 3000 leerlingen door naar zorg, welzijn en sport. Ter vergelijking: vanuit het profiel zorg en welzijn in het vmbo stroomden ongeveer 6000 leerlingen door naar zorg en welzijn in het mbo. Opvallend is dat vanuit het profiel D&P ruim 1600 leerlingen doorstromen naar creatieve industrie en ICT, terwijl uit het verwante profiel Media, Vormgeving en ICT (MVI) 600 leerlingen doorstromen. Studenten in de BTG creatieve industrie en ICT zijn dus in merendeel afkomstig vanuit het profiel D&P. Iets soortgelijks zien we ook in minder sterke mate bij andere profielen, met name bij handel en zakelijke dienstverlening en veiligheid.

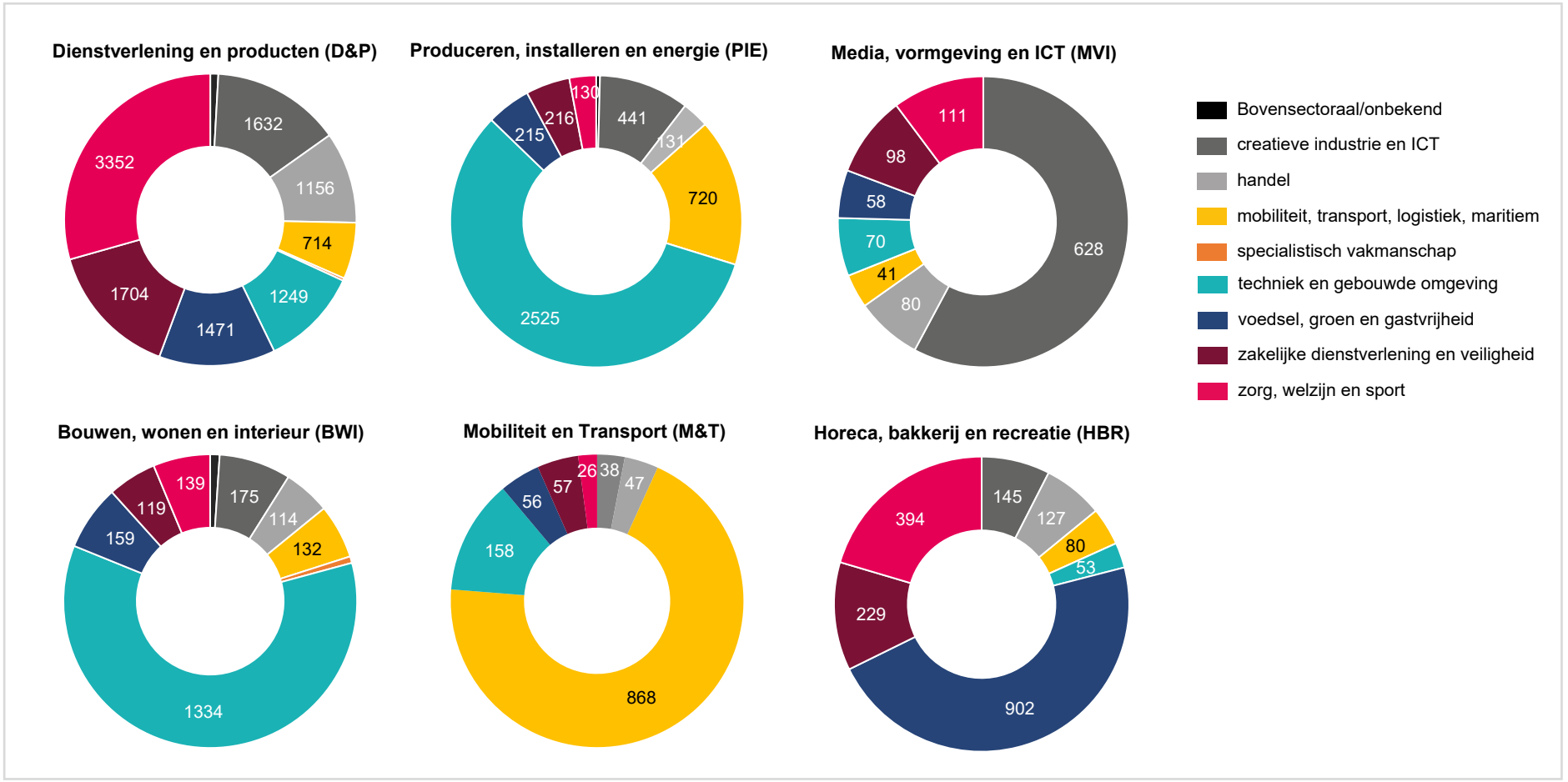

Figuur 3a: onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na één jaar, uitgesplitst naar BTG

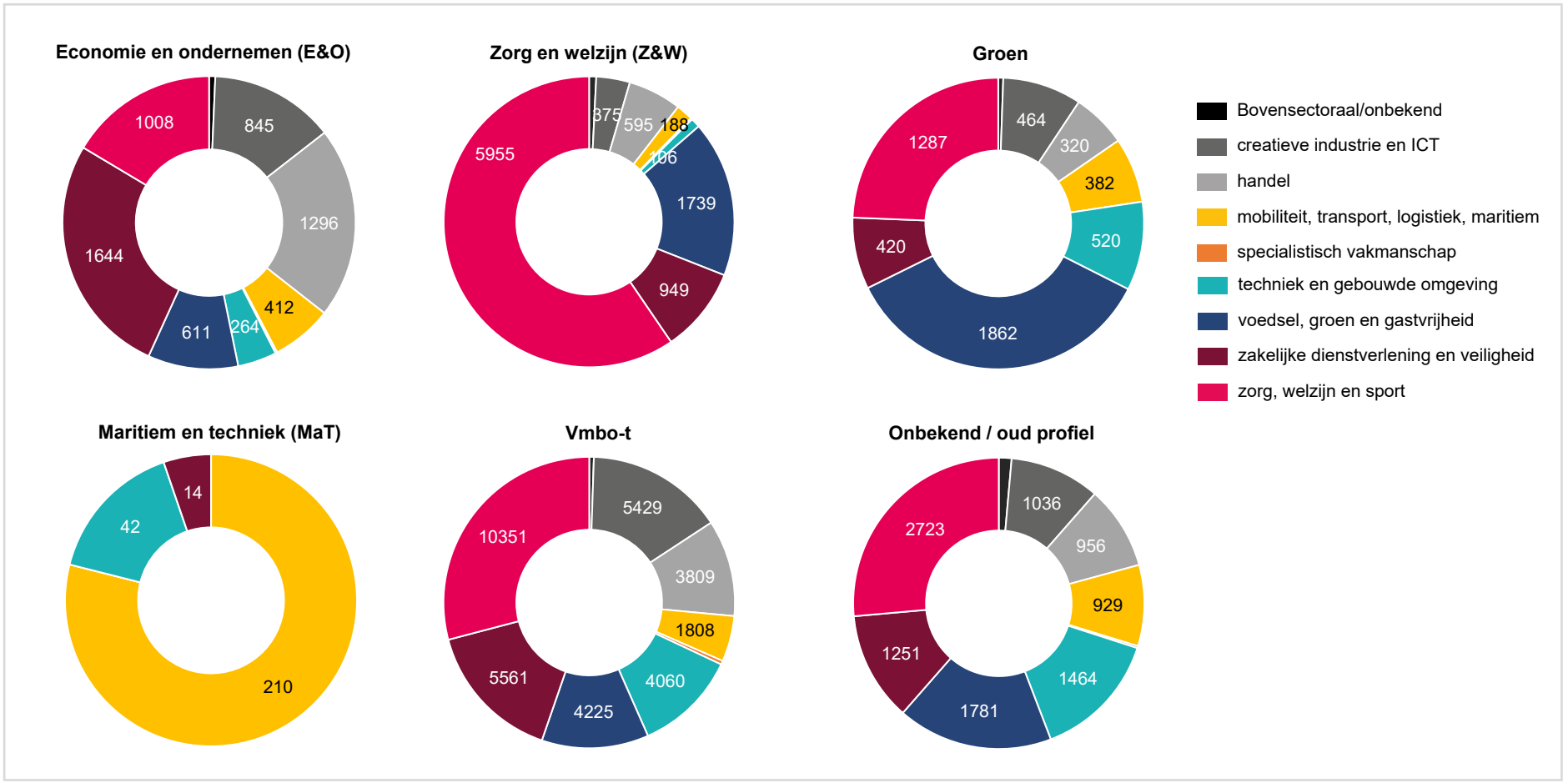

Figuur 3b: onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na één jaar, uitgesplitst naar BTG

In figuur 4 is de uitstroom naar het mbo vanuit het cohort 2017/2018 uitgesplitst naar niveau[2]. Vanuit het profiel D&P stromen de meeste leerlingen door naar mbo niveau 4. Dit geldt met name voor leerlingen vanuit vmbo-k en vmbo-g. Van hen stroomt het grootste deel naar een mbo niveau 4 opleiding door. Leerlingen met profiel D&P op vmbo-b stromen in de meeste gevallen door naar een mbo niveau 2 opleiding (tabel 3).

	niveau 2	niveau 3	niveau 4
vmbo-b	2.600	116	22
vmbo-k	474	1.705	2.715
vmbo-g	75	411	3.290

Tabel 3: doorstroom profiel D&P per leerweg naar niveau in het mbo (cohort 2017/2018)

2 In verband met de leesbaarheid van de figuren worden in de uitsplitsingen naar onderwijsbestemming gewerkt met verschillende schalen op de x-as.

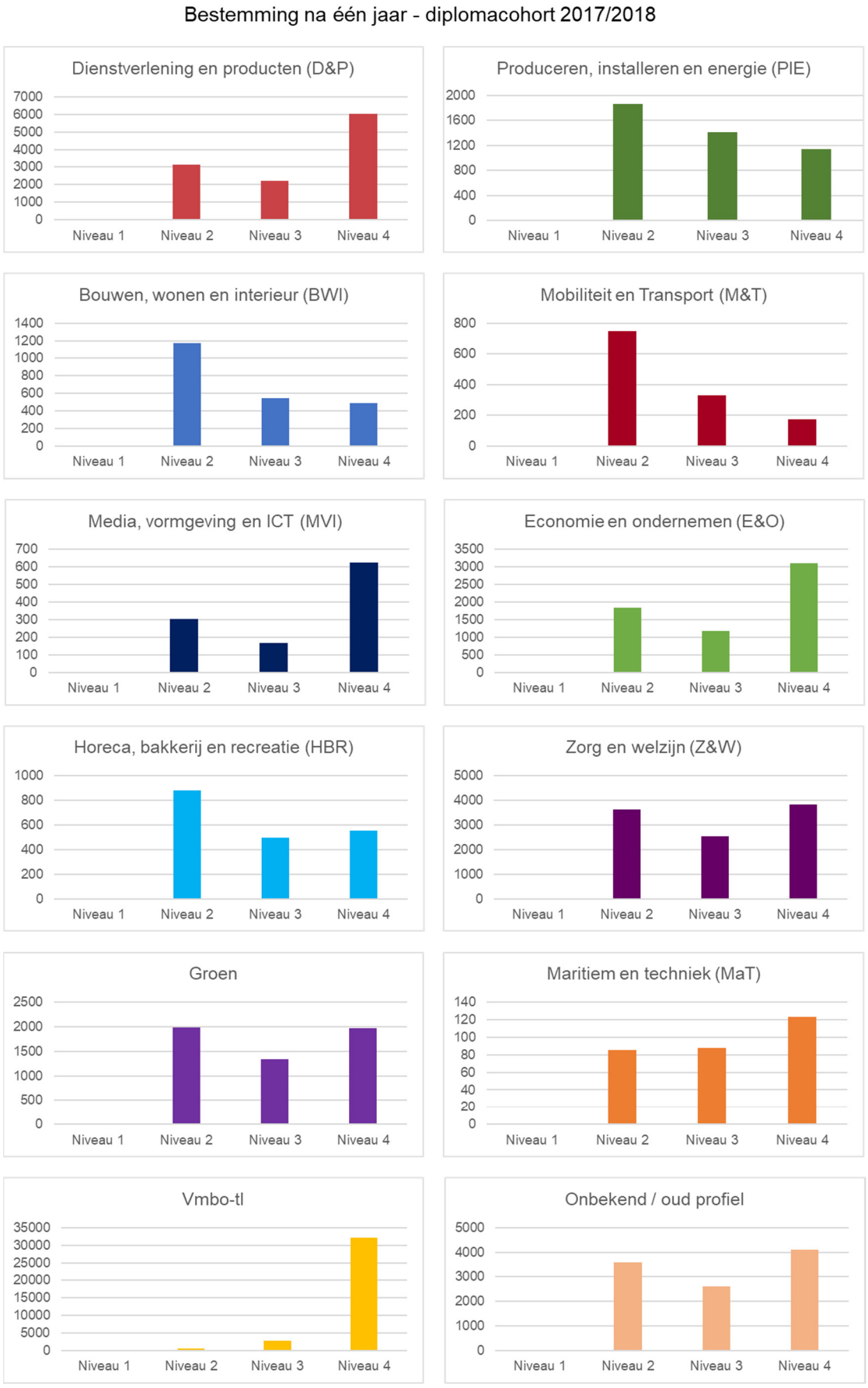

Figuur 4: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na één jaar, uitgesplitst naar niveau

In figuur 5 is de onderwijsbestemming van het cohort 2017/2018 uitgesplitst naar wel of geen switch, binnen of buiten de bedrijfstakgroep (BTG)[3]. Vanuit het profiel D&P in het vmbo zitten van het cohort 2017/2018 ruim 8000 van de in totaal 11409 studenten na twee jaar nog op dezelfde opleiding (72%). Ter vergelijking, bij het één na grootste profiel Zorg en Welzijn zitten na twee jaar ruim 7000 van de 10.000 leerlingen nog op dezelfde opleiding (70%). De uitval uit het mbo is bij het profiel D&P met ongeveer 3,5% vergelijkbaar met de andere profielen. De switch na twee jaar is relatief het hoogst bij de sector economie en ondernemen (66% na twee jaar nog op dezelfde opleiding) en het laagst bij produceren, installeren en energie (78% na twee jaar nog op dezelfde opleiding).

3 In deze grafiek is het percentrage 'diploma behaald' niet meegenomen, omdat de aantallen erg klein waren en de categorie verder voor deze rapportage niet relevant was

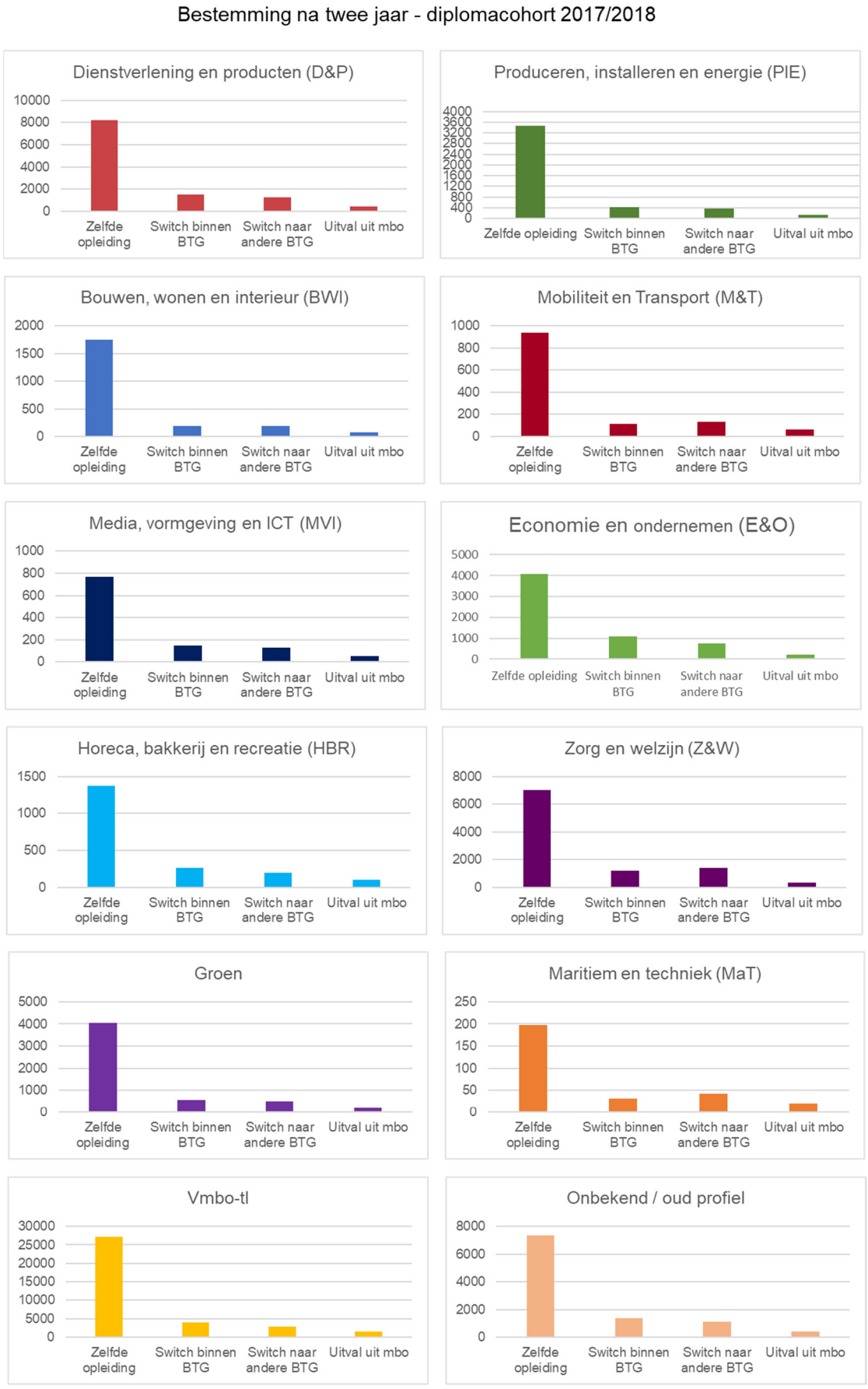

Figuur 5: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na twee jaar, wel of geen switch

3.2 Onderwijsbestemming cohort 2018/2019

Hieronder worden de gegevens over de onderwijsbestemming na één en na twee jaar besproken voor cohort 2018/2019. Dit is het cohort dat in 2018/2019 eindexamen heeft gedaan in het vmbo. In figuur 6 is te zien van leerlingen die in 2018/2019 hun diploma hebben behaald wat in schooljaar 2019/2020 hun situatie was. Voor leerlingen die in 2018/2019 examen hebben gedaan in het profiel D&P gaat 95,7% naar het mbo. Dit is vergelijkbaar met de andere profielen. In vergelijking met andere profielen stromen relatief iets meer studenten vanuit profiel D&P door naar een hogere leerweg in het vo. De resultaten na twee jaar laten een vergelijkbaar beeld zien.

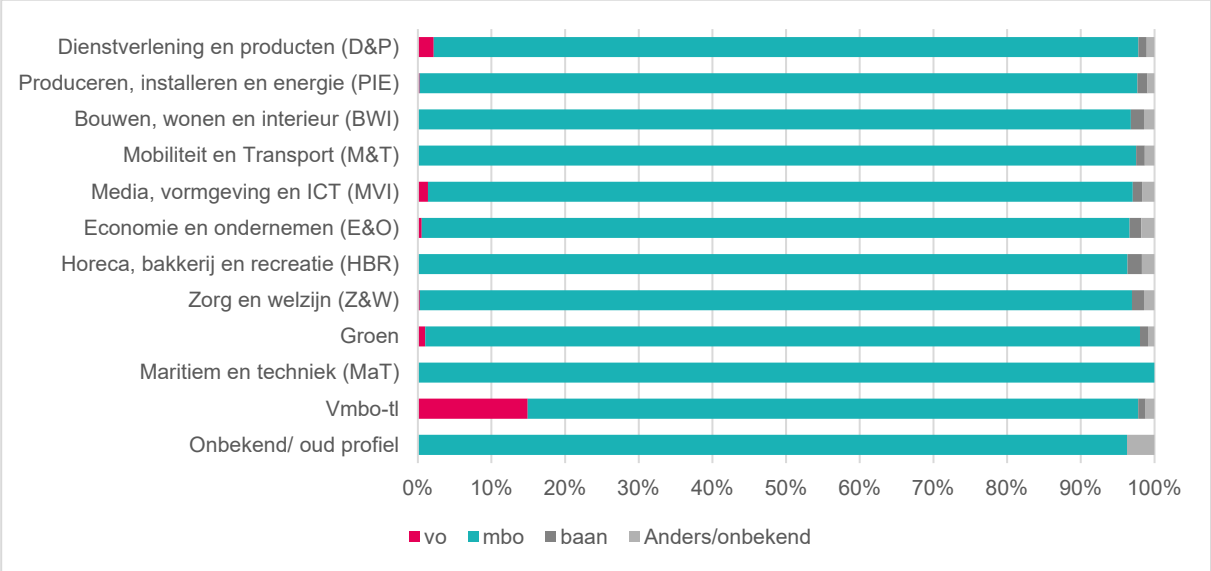

Figuur 6: bestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar

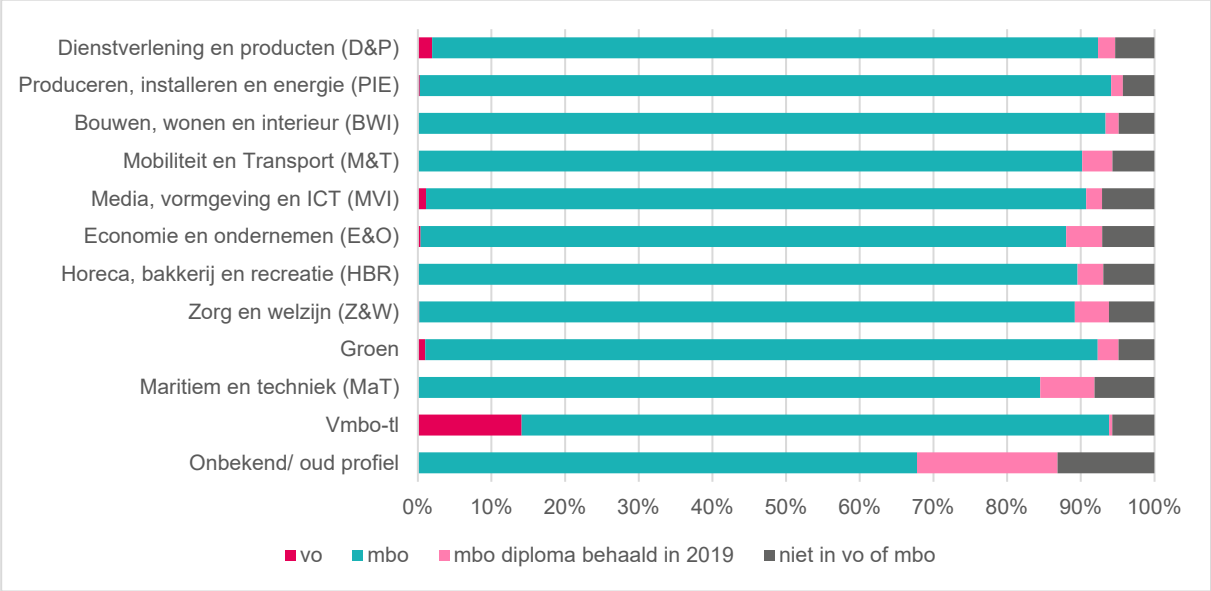

Figuur 7: bestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na twee jaar

In figuur 8 is de uitstroom naar het mbo voor cohort 2018/2019 uitgesplitst naar bedrijfstakgroep (BTG). Van het profiel D&P stromen de meeste studenten door naar zorg, welzijn en sport. Het gaat om 4.399 van de 14.566 studenten afkomstig uit het profiel D&P. Verder gaan studenten vanuit het profiel D&P in de meeste gevallen naar een opleiding binnen de BTG zakelijke dienstverlening en veiligheid of creatieve industrie en ICT. Ook valt op dat het profiel D&P een van de meest gevolgde profielen is, waardoor ze in een aantal BTG's een -in absolute zin- grotere vertegenwoordiging kennen dan de verwante doorstroom. Zo zijn bijvoorbeeld bij de BTG Creatieve Industrie en ICT bijna 2000 studenten afkomstig van het profiel D&P, terwijl er ruim 800 afkomstig zijn uit het verwante profiel media, vormgeving en ICT.

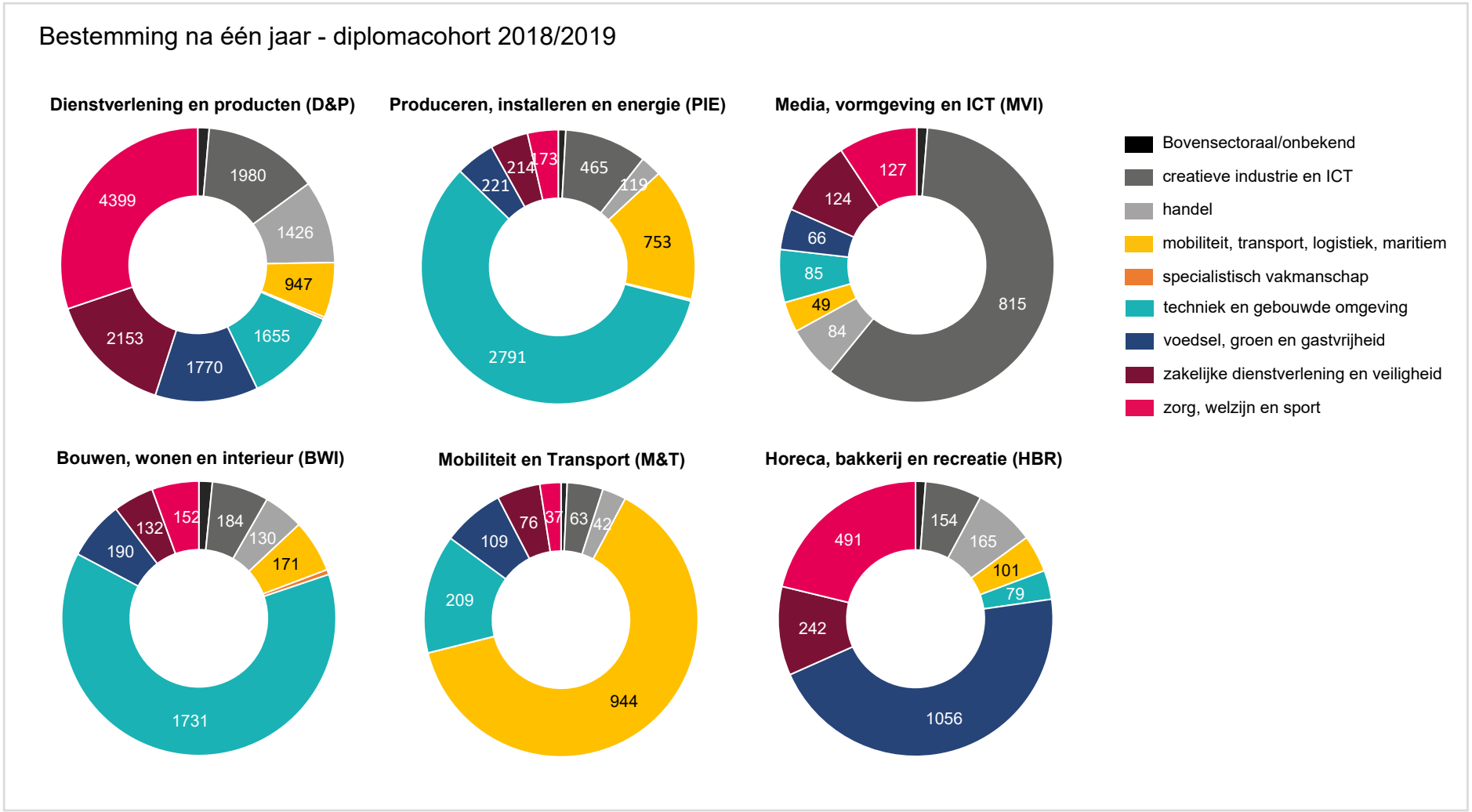

Figuur 8a: onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar, uitgesplitst naar BTG

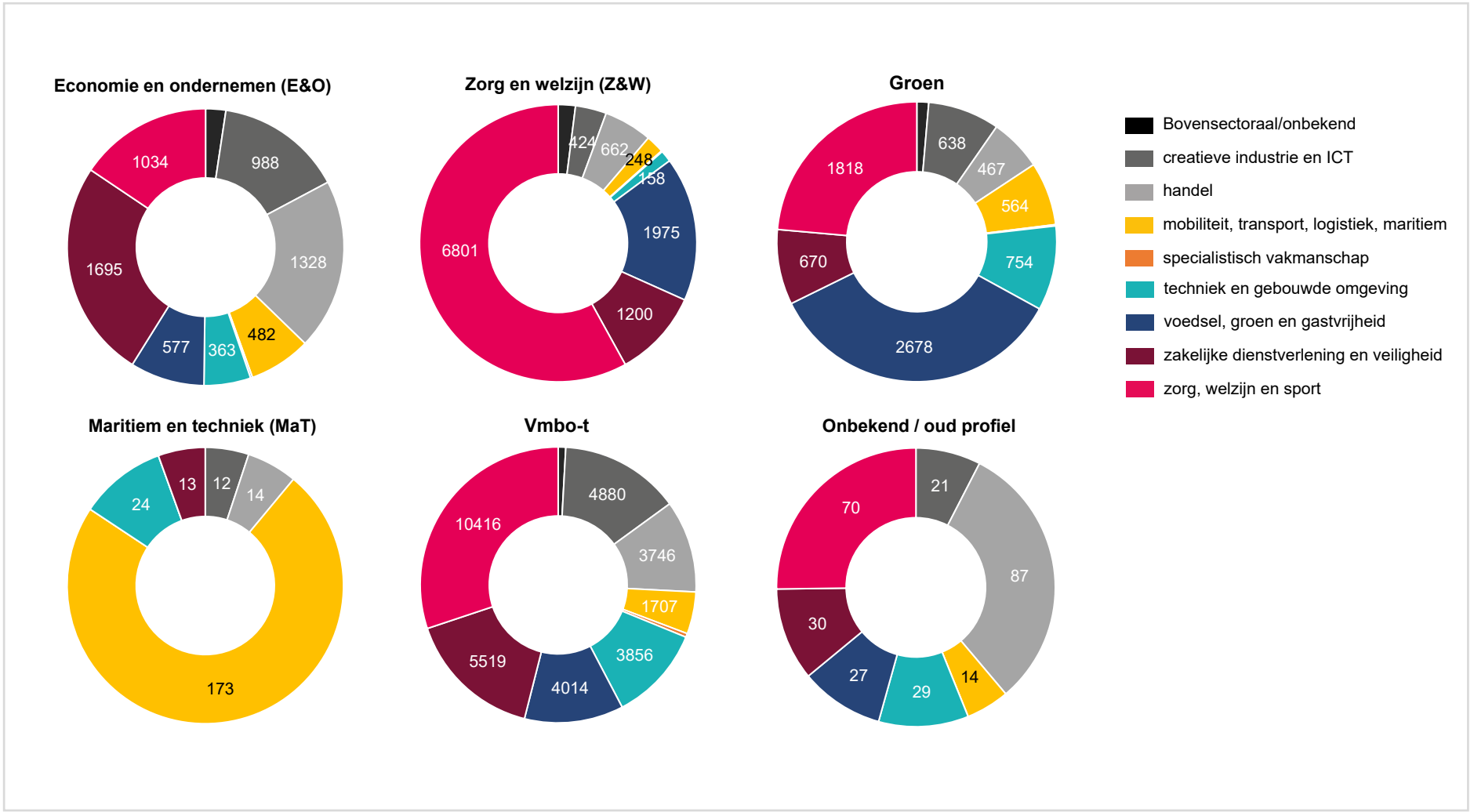

Figuur 8b: onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar, uitgesplitst naar BTG

In figuur 9 is de uitstroom van het cohort 2018/2019 uitgesplitst naar niveau. Vanuit het profiel D&P stromen de meeste leerlingen door naar niveau 4 (figuur 9). In tabel 4 is te zien dat vooral vanuit vmbo-k en vmbo-g een groot deel van de leerlingen met profiel D&P doorstroomt naar mbo niveau 4. Vanuit vmbo-b stromen de meeste leerlingen met profiel D&P door naar mbo niveau 2.

	niveau 2	niveau 3	niveau 4
vmbo-b	2.913	131	39
vmbo-k	596	2.032	3.406
vmbo-g	112	607	4.728

Tabel 4: doorstroom profiel D&P per leerweg naar niveau in het mbo (cohort 2018/2019)

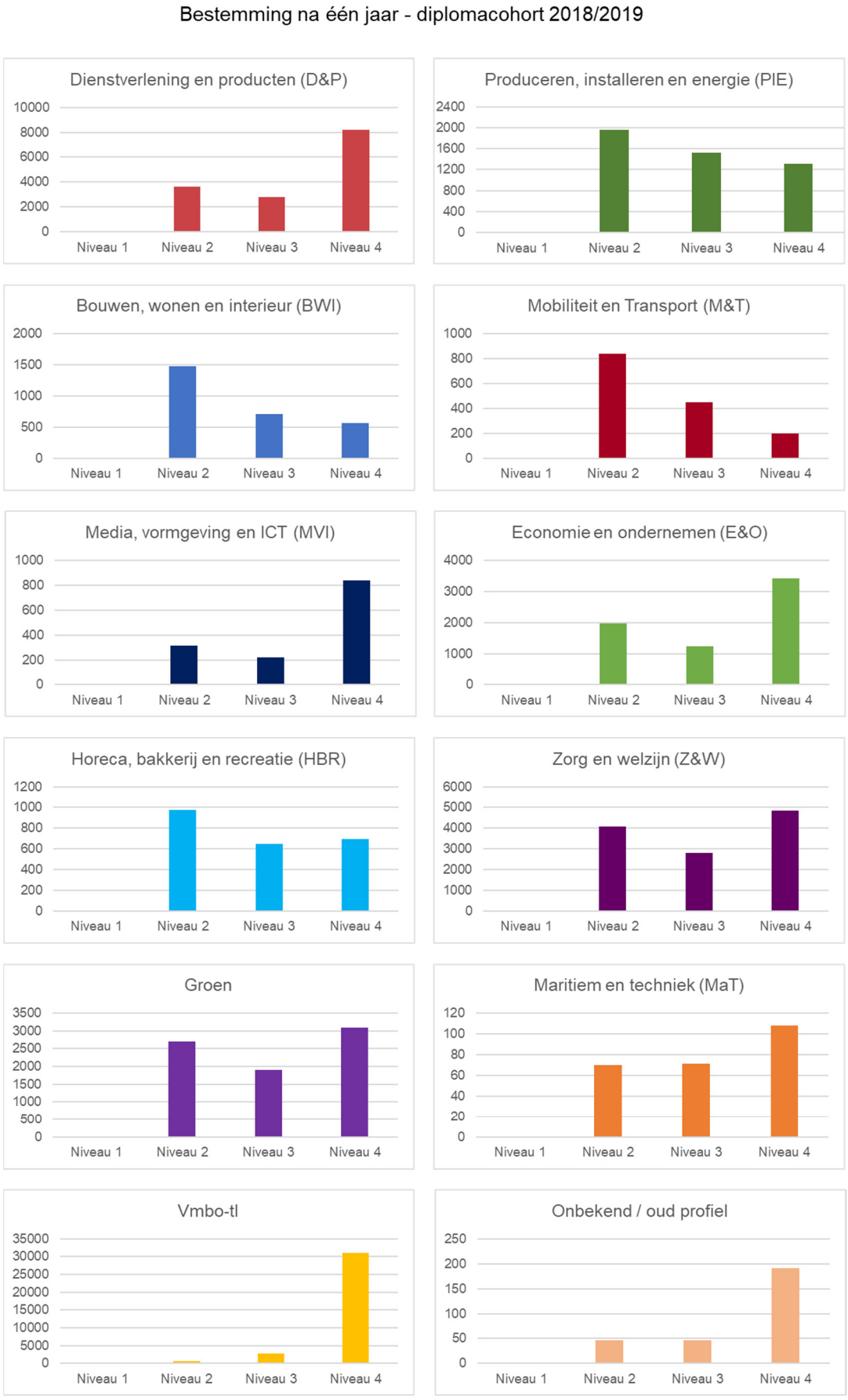

Figuur 9: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar, uitgesplitst naar niveau

In figuur 10 is de onderwijsbestemming van het cohort 2018/2019 uitgesplitst naar wel of geen switch, binnen of buiten de bedrijfstakgroep (BTG). Vanuit het profiel D&P in het vmbo zitten van het cohort 2018/2019 bijna 11.000 van de in totaal ruim 14.500 studenten na twee jaar nog op dezelfde opleiding (75%). De switch binnen de BTG is iets hoger dan de switch naar een ander BTG. Ter vergelijking, bij het één na grootste profiel zorg en welzijn zitten na twee jaar ruim 8.600 van de ruim 11.700 leerlingen nog op dezelfde opleiding (73%). De switch is voor cohort 2018/2019 bij de meeste profielen relatief gezien lager dan bij het profiel D&P, bijvoorbeeld bij produceren, installeren en energie (PIE) en bij bouwen, wonen en interieur (BWI). Bij het profiel economie en ondernemen is de switch juist relatief gezien groter. De uitval uit het mbo is bij het profiel D&P met ongeveer 4,2% redelijk vergelijkbaar met de uitval bij andere profielen, maar wel hoger dan de uitval uit het mbo na twee jaar voor het cohort 2017/2018.

Figuur 10: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na twee jaar, wel of geen switch

3.3 Resultaten Schoolverlatersonderzoek

In deze paragraaf worden resultaten gepresenteerd uit het schoolverlatersonderzoek 2020. Het Schoolverlatersonderzoek (SVO) heeft als doel inzicht te krijgen in de aansluiting van school naar werk of naar vervolgopleiding. In het schoolverlatersonderzoek zijn studenten bevraagd uit het mbo, vmbo, havo en vwo die in 2019 hun diploma hebben behaald of het onderwijs hebben verlaten zonder diploma. In het onderzoek worden vragen gesteld over hun oordeel over de opleiding en de aansluiting op de vervolgopleiding. Voor dit onderzoek zijn de relevante resultaten uit het SVO 2020 voor leerlingen die in 2019 hun vmbo diploma hebben behaald uitgesplitst naar het gevolgde profiel in het vmbo. In tabel 5 is aangegeven hoeveel respondenten per profiel aan dit onderzoek hebben meegedaan. In de tabellen hieronder wordt steeds het profiel D&P vergeleken met de overige profielen, plus de leerlingen uit vmbo-t (categorie overige profielen). In tabel 6 is te zien dat de gemiddelde examencijfers van het profiel D&P vergelijkbaar zijn met de examencijfers van de overige profielen.

Profiel	aantal
Vmbo-b/k/g 3-4 bouwen, wonen en interieur	82
Vmbo-b/k/g 3-4 produceren, installeren en energie	174
Vmbo-b/k/g 3-4 mobiliteit en transport	31
Vmbo-b/k/g 3-4 media, vormgeving en ICT	47
Vmbo-b/k/g 3-4 maritiem en techniek	6
Vmbo-b/k/g 3-4 zorg en welzijn	457
Vmbo-b/k/g 3-4 economie en ondernemen	216
Vmbo-b/k/g 3-4 horeca, bakker en recreatie	83
Vmbo-b/k/g 3-4 groen	324
Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	437
Vmbo-t 3-4 techniek	401
Vmbo-t 3-4 zorg en welzijn	776
Vmbo-t 3-4 economie	907
Vmbo-t 3-4 landbouw	53
Oude profielen in het vmbo uitgesplitst	13
Totaal	4007

Tabel 5: Aantallen respondenten (vmbo) uitgesplitst naar profiel (SVO 2020)

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
6	10,9%	10,0%
6,5	24,9%	25,2%
7	38,3%	38,8%
7,5	20,3%	19,6%
8	3,9%	5,4%
8,5 of hoger	1,7%	1,0%

Tabel 6: Wat was (ongeveer) je gemiddelde eindexamencijfer?

3.3.1 Oordeel over de gevolgde opleiding

In tabel 7, 8 en 9 zijn de resultaten weergegeven met betrekking tot de vragen over het oordeel over de opleiding. Het overgrote deel van de leerlingen met het profiel D&P is van mening dat het vmbo een goede basis vormt voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden, dat het een goede basis vormt voor het kiezen van een vervolgopleiding en dat het een goede basis vormt voor het volgen van een vervolgopleiding. Het oordeel van leerlingen met het profiel D&P wijkt hiermee nauwelijks af van leerlingen van de overige profielen. Wel geven leerlingen met het profiel D&P iets vaker aan dat ze achteraf voor een andere opleiding of school zouden kiezen (tabel 10 en 11).

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Helemaal geen goede basis	1,6%	1,5%
Geen goede basis	8,0%	5,6%
Neutraal	33,8%	33,9%
Een goede basis	50,7%	52,7%
Een zeer goede basis	5,9%	6,4%

Tabel 7: In hoeverre bood je vmbo-opleiding een goede basis voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Helemaal geen goede basis	4,0%	4,0%
Geen goede basis	14,3%	13,1%
Neutraal	32,6%	35,1%
Een goede basis	38,8%	38,2%
Een zeer goede basis	10,2%	9,7%

Tabel 8: In hoeverre bood je vmbo-opleiding een goede basis voor het kiezen van een vervolgopleiding?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Helemaal geen goede basis	2,1%	2,3%
Geen goede basis	11,0%	9,1%
Neutraal	34,2%	30,0%
Een goede basis	42,3%	47,2%
Een zeer goede basis	10,5%	11,3%

Tabel 9: In hoeverre bood je vmbo-opleiding een goede basis om een vervolgopleiding te volgen?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Ja	67,1%	71,1%
Nee	32,9%	28,9%

Tabel 10: Zou je, achteraf gezien, de door jou gevolgde vmbo-opleiding opnieuw kiezen?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Ja, dezelfde school	83,1%	87,3%
Nee, een andere school	16,9%	12,7%

Tabel 11: Zou je dezelfde school opnieuw kiezen?

Loopbaanoriëntatie en begeleiding

Aan studenten zijn ook een aantal vragen gesteld over loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB); de activiteiten die ze hebben gevolgd in het kader van LOB en hun oordeel over deze activiteiten. Wat opvalt is vooral dat leerlingen met een profiel D&P vaker stage hebben gelopen als LOB-activiteit dan leerlingen uit de overige profielen (tabel 12). Studenten vanuit het profiel D&P zijn in merendeel tevreden over de LOB-activiteiten, dit geldt ook voor leerlingen van de overige profielen (tabel 13). Leerlingen geven relatief vaak aan dat ze te weinig keuzevakken hebben gevolgd (tabel 14). Dit geldt voor zowel leerlingen met profiel D&P als voor de overige profielen. Over de inhoud van de keuzevakken zijn leerlingen wel in meerderheid tevreden (tabel 15). Ook hier zien we nauwelijks verschillen tussen leerlingen met profiel D&P en de overige profielen.

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Ik heb stage gelopen	76,5%	70,3%
Ik ben op bedrijfsbezoek geweest	15,9%	16,9%
Ik heb LOB lessen gevolgd	35,0%	32,0%
IK heb LOB gesprekken gehad	39,8%	40,5%
Ik heb gastlessen gevolgd	11,8%	14,1%
Iets anders	3,7%	4,3%
Geen van deze	4,3%	6,2%

Tabel 12: Wat heb jij gedaan voor LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding)?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Zeer ontevreden	1,7%	2,2%
Ontevreden	6,5%	5,5%
Niet ontevreden, niet tevreden	21,3%	23,8%
Tevreden	61,7%	57,4%
Zeer tevreden	8,8%	11,1%

Tabel 13: Hoe tevreden ben je over deze LOB-activiteiten?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Veel te weinig	3,0%	2,9%
Te weinig	6,2%	6,8%
Iets te weinig	15,9%	15,7%
Neutraal	66,1%	68,3%
Iets te veel	7,6%	5,0%
Te veel	1,2%	0,9%
Veel te veel	0,0%	0,4%

Tabel 14: Wat vond je van het aantal keuzevakken van de gevolgde vmbo-opleiding?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Zeer ontevreden	3,2%	2,4%
Ontevreden	8,7%	6,5%
Niet ontevreden, niet tevreden	21,9%	23,1%
Tevreden	57,8%	59,4%
Zeer tevreden	8,3%	8,6%

Tabel 15: Hoe tevreden ben je over de inhoud van de gevolgde keuzevakken?

Leerlingen die het profiel D&P volgen hebben iets vaker een gesprek gehad over studiekeuze dan leerlingen van de overige profielen (tabel 16). Het aantal leerlingen dat op basis van deze gesprekken voor een andere opleiding kiest is bij beide categorieën nagenoeg gelijk (tabel 17).

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Ja	75,2%	72,6%
Nee	24,8%	27,4%

Tabel 16: Heb je op het mbo een gesprek gehad over jouw studiekeuze?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Ja	19,8%	19,6%
Nee	80,2%	80,4%

Tabel 17: Heb je op basis van dit gesprek een andere opleiding gekozen dan je eerst van plan was?

Vervolgopleiding

In het schoolverlatersonderzoek zijn vragen gesteld over de gekozen vervolgopleiding. Uit de stroombestanden bleek al dat studenten vooral doorstromen naar het mbo vanuit het profiel D&P. Dit blijkt ook uit de schoolverlatersonderzoeken. Leerlingen in de categorie overige profielen stromen vaker door naar het havo, dit heeft te maken met het feit dat leerlingen met het profiel D&P deze overstap niet kunnen maken omdat ze de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg volgen en dus niet rechtstreeks door mógen stromen naar de havo. Verder valt op dat studenten met name doorstromen naar de Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). De Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL) wordt door leerlingen in alle profielen relatief weinig gekozen.

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Havo	0,9%	10,1%
Mbo BOL (Beroeps Opleidende Leerweg, ik volgde een opleiding op een school)	88,6%	78,2%
Mbo BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg, ik had werk en ging 1 dag per week naar school)	7,5%	8,9%
Ik ben gaan werken	1,9%	1,4%
Anders	1,0%	1,4%

Tabel 18: Wat ben je gaan doen nadat je de vmbo-opleiding hebt afgerond?

Uit tabel 19 blijkt dat studenten vanuit het profiel D&P relatief vaak doorstromen naar een hoger niveau in het mbo; 44,7% van de leerlingen stroomt door naar een MBO BOL 4 niveau en 17,6% stroomt door naar een MBO BOL 3 niveau. Wel is de doorstroom naar het hoogste niveau 4 iets lager dan bij de categorie overige profielen, waar ook leerlingen uit vmbo-t bij zijn inbegrepen (die meestal doorstromen naar mbo-niveau 4).

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
VAVO	0,0%	0,1%
VMBO	0,6%	0,3%
HAVO	0,6%	9,8%
MBO BOL 1	0,0%	0,1%
MBO BOL 2	22,3%	12,3%
MBO BOL 3	17,6%	10,1%
MBO BOL 4	44,7%	52,8%
MBO BBL 2	4,1%	4,2%
MBO BBL 3	4,2%	4,0%
MBO BBL 4	1,7%	2,7%
Niet van toepassing	4,1%	3,3%
Onbekend	0,1%	0,3%

Tabel 19: Wat is het niveau van deze opleiding?

In het schoolverlatersonderzoek is gevraagd of leerlingen ook hebben overwogen om een BBL opleiding te starten (in het geval dat ze een BOL opleiding volgden). De meeste leerlingen geven aan dat ze dit niet hebben overwogen. Er zijn hier geen verschillen waar te nemen tussen het profiel D&P en de overige profielen (tabel 20). Van de leerlingen die het profiel D&P hebben gevolgd geeft ruim 32% aan dat ze de aansluiting met de vervolgopleiding goed vinden. Dit is iets hoger dan bij de overige profielen (29,4%; tabel 21).

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Ja, maar ik kon geen leerplek vinden	3,8%	3,2%
Ja, maar wilde uiteindelijk toch liever een mbo-BOL opleiding volgen	27,3%	27,7%
Nee	68,9%	69,1%

Tabel 20: Heb je na het vmbo (ook) overwogen om een mbo-BBL opleiding te starten?

	Vmbo-b/k/g 3-4 dienstverlening en producten	Overige profielen
Slecht	7,7%	8,3%
Matig	20,0%	20,4%
Redelijk	40,0%	41,9%
Goed	32,3%	29,4%

Tabel 21: Hoe was de aansluiting tussen de gevolgde vmbo-opleiding en de opleiding die je daarna bent gaan doen?

4 CONCLUSIES

Dit onderzoek is gestart vanuit de vraag wat de toegevoegde waarde is van deelname van vmbo-leerlingen aan het profiel Dienstverlening en Producten (D&P). In 2017 zijn er 10 nieuwe profielen ingevoerd voor de basisberoepsgerichte (vmbo-b), kaderberoepsgerichte (vmbo-k) en gemengde leerweg (vmbo-g) in het vmbo. In tegenstelling tot de andere negen profielen, heeft het profiel D&P een breed karakter. Leerlingen worden niet direct voorbereid op vervolgopleiding in een specifiek cluster. In plaats daarvan wordt leerlingen met het profiel Dienstverlening en Producten de mogelijkheid geboden om zich breed te oriënteren, in plaats van al vroeg een keuze te maken voor een specifiek profiel.

D&P is een populair profiel

Het profiel blijkt meteen vanaf de invoering een veel gevolgd profiel. Het is het meest gekozen profiel onder leerlingen in de drie leerwegen (vmbo-b, vmbo-k en vmbo-g). Er lijkt bovendien een lichte stijging te zitten in het aandeel leerlingen dat kiest voor het profiel D&P. Het is interessant om te blijven monitoren hoe het aandeel leerlingen dat kiest voor dit profiel zich de komende jaren gaat ontwikkelen. Het enige profiel dat wat betreft de aantallen in de buurt komt van D&P is het profiel Zorg en Welzijn (Z&W). Hier lijkt over de twee cohorten juist een lichte afname te zijn.

Veranderende instroom in het mbo

Een direct gevolg van de populariteit van het profiel D&P is dat voor veel bedrijfstakgroepen in het mbo de instroom verandert. Het grootste deel van de leerlingen met het profiel D&P in het vmbo stroomt door naar zorg, welzijn en sport. Hierdoor vormt deze groep ongeveer een derde van de instroom binnen zorg, welzijn en sport in het mbo. In andere BTG's vormen leerlingen vanuit het profiel D&P zelfs de meerderheid. We zien bijvoorbeeld dat leerlingen die eindexamen hebben gedaan in profiel D&P in de BTG's creatieve industrie en ICT, handel en zakelijke dienstverlening en veiligheid in de meerderheid zijn ten opzichte van leerlingen die examen hebben gedaan in een verwant profiel. Binnen een aantal BTG's betekent dit dus een verandering van instroom uit het vmbo. Daar waar eerder studenten vaak binnen stroomden vanuit een verwant profiel in het vmbo is er nu in veel BTG's een belangrijke groep studenten die het generieke profiel D&P hebben gevolgd.

Veranderende instroom leidt niet tot meer uitval, iets meer switch

Daar waar we zien dat studenten met het profiel D&P een steeds grotere groep vormen in de instroom in het mbo, zien we niet dat dit leidt tot een toename van uitval. We kunnen concluderen dat leerlingen die het profiel D&P hebben gevolgd over de breedte niet meer of minder vaak uitvallen dan leerlingen die een profiel met een sectoraal karakter hebben gevolgd. Wel zien we kleine verschillen in switchgedrag; relatief gezien is de switch van leerlingen uit het profiel D&P na twee jaar iets hoger dan bij de meeste andere profielen, maar de verschillen zijn klein. Leerlingen die het profiel D&P hebben gevolgd switchen in het mbo iets vaker binnen de BTG dan naar een andere BTG, maar ook deze verschillen zijn klein. Er is ook niet of nauwelijks een trend waar te nemen in uitval en switchgedrag over de twee verschillende cohorten.

Leerlingen met profiel D&P niet meer of minder tevreden over vooropleiding

Om te onderzoeken of leerlingen met een profiel D&P meer of minder tevreden zijn over de aansluiting tussen vo en mbo is gekeken naar resultaten uit de schoolverlatersonderzoeken uitgesplitst naar het gevolgde profiel. We zien hier nauwelijks verschillen tussen leerlingen met een profiel D&P en leerlingen met de overige profielen (inclusief vmbo-t). Leerlingen die het profiel D&P hebben gevolgd zijn over het algemeen niet meer of minder tevreden over hun vmbo-opleiding dan leerlingen die een ander profiel hebben gevolgd. Ook zijn ze niet meer of minder tevreden over LOB op het vmbo. Op basis van de resultaten uit het schoolverlatersonderzoek kan helaas geen verder inzicht gegeven worden in verschillen voor redenen om te switchen tussen profiel D&P en de overige profielen.

Bijlage

	vo		mbo		baan		Anders/ onbekend		Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	289	2,4%	11.409	95,1%	155	1,3%	146	1,2%	11.999
Produceren, installeren en energie (PIE)	17	0,4%	4.402	96,8%	74	1,6%	55	1,2%	4.548
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	<10	-	2.211	-	42	-	26	-	x
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	-	1.252	-	13	-	16	-	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	18	1,6%	1.097	95,6%	11	1,0%	21	1,8%	1.147
Economie en ondernemen (E&O)	57	0,9%	6.134	96,1%	93	1,5%	99	1,6%	6.383
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	-	1.935	-	51	-	25	-	x
Zorg en welzijn (Z&W)	40	0,4%	10.003	96,4%	187	1,8%	143	1,4%	10.373
Groen	53	1,0%	5.290	96,1%	83	1,5%	78	1,4%	5.504
Maritiem en techniek (MaT)	<10	-	296	-	<10	-	<10	-	x
Vmbo-t	6.772	15,7%	35.571	82,3%	388	0,9%	504	1,2%	43.235
Onbekend/ oud profiel	70	0,7%	10.310	97,0%	109	1,0%	143	1,3%	10.632
Totaal	289	2,4%	11.409	95,1%	155	1,3%	146	1,2%	11.999

Tabel 1: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na één jaar

	vo		mbo		Mbo diploma behaald in 2019		Niet in vo of mbo		Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	244	2,0%	10.881	90,7%	267	2,2%	607	5,1%	11.999
Produceren, installeren en energie (PIE)	11	0,2%	4.274	94,0%	58	1,3%	205	4,5%	4.548
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	<10	-	2.130	-	23	-	126	-	x
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	-	1.166	-	26	-	89	-	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	18	1,6%	1.040	90,7%	22	1,9%	67	5,8%	1.147
Economie en ondernemen (E&O)	47	0,7%	5.681	89,0%	285	4,5%	370	5,8%	6.383
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	-	1.831	-	48	-	137	-	x
Zorg en welzijn (Z&W)	28	0,3%	9.397	90,6%	429	4,1%	519	5,0%	10.373
Groen	51	0,9%	5.083	92,4%	106	1,9%	264	4,8%	5.504
Maritiem en techniek (MaT)	<10	-	243	-	32	-	28	-	x
Vmbo-t	6.230	14,4%	34.825	80,5%	146	0,3%	2.034	4,7%	43.235
Onbekend/ oud profiel	36	0,3%	9.615	90,4%	296	2,8%	685	6,4%	10.632
Totaal	x	-	86.166	-	1.738	-	5.131	-	x

Tabel 2: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na twee jaar

	Bovensectoraal /onbekend	creatieve industrie en ICT	handel	mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	specialistisch vakmanschap	techniek en gebouwde omgeving	voedsel, groen en gastvrijheid	zakelijke dienstverlening en veiligheid	zorg, welzijn en sport	Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	100	1.632	1.156	714	31	1.249	1.471	1.704	3.352	11.409
Produceren, installeren en energie (PIE)	18	441	131	720	<10	2.525	215	216	130	x
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	23	175	114	132	16	1.334	159	119	139	2.211
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	38	47	868	<10	158	56	57	26	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	<10	628	80	41	<10	70	58	98	111	1.097
Economie en ondernemen (E&O)	42	845	1.296	412	12	264	611	1.644	1.008	6.134
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	145	127	80	<10	53	902	229	394	x
Zorg en welzijn (Z&W)	79	375	595	188	17	106	1.739	949	5.955	10.003
Groen	29	464	320	382	<10	520	1.862	420	1.287	x
Maritiem en techniek (MaT)	<10	<10	<10	210	<10	42	<10	14	<10	x
Vmbo-t	181	5.429	3.809	1.808	147	4.060	4.225	5.561	10.351	35.571
Onbekend/ oud profiel	146	1.036	956	929	24	1.464	1.781	1.251	2.723	10.310
Totaal	630	x	x	6.484	266	11.845	x	12.262	x	89.910

Tabel 3: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na één jaar, uitgesplitst naar BTG

	Studiejaar 2018/2019			
Diplomacohort 2017/2018	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Dienstverlening en producten (D&P)	<10	3.149	2.232	6.027
Produceren, installeren en energie (PIE)	<10	1.858	1.409	1.135
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	<10	1.175	548	488
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	750	329	173
Media, vormgeving en ICT (MVI)	<10	306	167	624
Economie en ondernemen (E&O)	<10	1.845	1.178	3.111
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	883	498	553
Zorg en welzijn (Z&W)	<10	3.621	2.549	3.832
Groen	<10	1.984	1.344	1.962
Maritiem en techniek (MaT)	<10	85	88	123
Vmbo-t	<10	624	2.834	32.110
Onbekend/ oud profiel	<10	3.576	2.615	4.117
Totaal	x	19.856	15.791	54.255

Tabel 4: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na één jaar, uitgesplitst naar niveau

Diplomacohort 2017/2018	Zelfde opleiding	Switch binnen BTG	Switch naar andere BTG	Uitval uit mbo	Uitstroom uit mbo met diploma (behaald 2019)	Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	8.215	1.529	1.220	401	44	11.409
Produceren, installeren en energie (PIE)	3.453	428	362	147	12	4.402
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	1.743	195	184	80	<10	x
Mobiliteit en Transport (M&T)	938	112	130	65	<10	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	766	145	129	52	<10	x
Economie en ondernemen (E&O)	4.060	1.075	734	226	39	6.134
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	1.372	262	196	96	<10	x
Zorg en welzijn (Z&W)	7.032	1.209	1.405	314	43	10.003
Groen	4.038	554	502	177	19	5.290
Maritiem en techniek (MaT)	198	31	43	20	<10	x
Vmbo-t	27.213	3.994	2.815	1.468	81	35.571
Onbekend/ oud profiel	7.334	1.354	1.106	402	114	10.310
Totaal	66.362	10.888	8.826	3.448	386	89.910

Tabel 5: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2017/2018 na twee jaar, wel of geen switch

	vo		baan		Anders/ onbekend		Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	331	2,2%	171	1,1%	160	1,1%	15.228
Produceren, installeren en energie (PIE)	13	0,3%	67	1,4%	46	0,9%	4.915
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	<10	-	51	-	40	-	x
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	-	18	-	20	-	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	20	1,4%	18	1,3%	24	1,7%	1.435
Economie en ondernemen (E&O)	37	0,5%	110	1,6%	123	1,8%	6.908
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	-	47		41		x
Zorg en welzijn (Z&W)	34	0,3%	198	1,6%	171	1,4%	12.120
Groen	81	1,0%	86	1,1%	70	0,9%	7.944
Maritiem en techniek (MaT)	<10	-	<10		<10		x
Vmbo-t	6.235	14,9%	418	1,0%	503	1,2%	41.747
Onbekend/ oud profiel	<10	-	<10	-	11	-	x
Totaal	6.770	-	x	-	x	-	x

Tabel 6: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar

	vo		mbo		Mbo diploma behaald in 2020		Niet in vo of mbo		Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	297	2,0%	13.765	90,4%	356	2,3%	810	5,3%	15.228
Produceren, installeren en energie (PIE)	14	0,3%	4.613	93,9%	78	1,6%	210	4,3%	4.915
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	<10	-	2.657	-	51	-	138	-	x
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	-	1.379	-	63	-	87	-	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	16	1,1%	1.286	89,6%	31	2,2%	102	7,1%	1.435
Economie en ondernemen (E&O)	27	0,4%	6.054	87,6%	337	4,9%	490	7,1%	6.908
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	-	2.157	-	84	-	167	-	x
Zorg en welzijn (Z&W)	26	0,2%	10.784	89,0%	563	4,6%	747	6,2%	12.120
Groen	81	1,0%	7.251	91,3%	225	2,8%	387	4,9%	7.944
Maritiem en techniek (MaT)	<10	-	218	-	19	-	21	-	x
Vmbo-t	5.883	14,1%	33.297	79,8%	179	0,4%	2.388	5,7%	41.747
Onbekend/ oud profiel	<10	-	206	-	58	-	40	-	x
Totaal	6.355	6,5%	83.667	85,7%	2.044	2,1%	5.587	5,7%	97.653

Tabel 7: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na twee jaar

	Bovensectoraal /onbekend	creatieve industrie en ICT	handel	mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	specialistisch vakmanschap	techniek en gebouwde omgeving	voedsel, groen en gastvrijheid	zakelijke dienstverlening en veiligheid	zorg, welzijn en sport	Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	197	1.980	1.426	947	39	1.655	1.770	2.153	4.399	14.566
Produceren, installeren en energie (PIE)	43	465	119	753	10	2.791	221	214	173	4.789
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	44	184	130	171	16	1.731	190	132	152	2.750
Mobiliteit en Transport (M&T)	11	63	42	944	<10	209	109	76	37	x
Media, vormgeving en ICT (MVI)	17	815	84	49	<10	85	66	124	127	x
Economie en ondernemen (E&O)	156	988	1.328	482	15	363	577	1.695	1.034	6.638
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	27	154	165	101	<10	79	1.056	242	491	x
Zorg en welzijn (Z&W)	235	424	662	248	14	158	1.975	1.200	6.801	11.717
Groen	106	638	467	564	12	754	2.678	670	1.818	7.707
Maritiem en techniek (MaT)	<10	12	14	173	<10	24	<10	13	<10	x
Vmbo-t	304	4.880	3.746	1.707	149	3.856	4.014	5.519	10.416	34.591
Onbekend/ oud profiel	<10	21	87	14	<10	29	27	30	70	x
Totaal	x	10.624	8.270	6.153	x	11.734	x	12.068	x	88.475

Tabel 8: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar, uitgesplitst naar BTG

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Dienstverlening en producten (D&P)	<10	3.621	2.770	8.173
Produceren, installeren en energie (PIE)	<10	1.959	1.516	1.313
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	<10	1.476	706	567
Mobiliteit en Transport (M&T)	<10	841	452	198
Media, vormgeving en ICT (MVI)	<10	316	221	836
Economie en ondernemen (E&O)	<10	1.981	1.238	3.418
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	<10	973	646	697
Zorg en welzijn (Z&W)	<10	4.070	2.795	4.849
Groen	<10	2.700	1.908	3.098
Maritiem en techniek (MaT)	<10	70	71	108
Vmbo-t	<10	688	2.784	31.111
Onbekend/ oud profiel	<10	46	46	191
Totaal	x	18.741	15.153	54.559

Tabel 9: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na één jaar, uitgesplitst naar niveau

	Zelfde opleiding	Switch binnen BTG	Switch naar andere BTG	Uitval uit mbo	Uitstroom uit mbo met diploma (behaald 2019)	Totaal (N)
Dienstverlening en producten (D&P)	10.906	1.673	1.299	618	70	14.566
Produceren, installeren en energie (PIE)	3.856	410	359	150	14	4.789
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	2.245	216	183	96	10	2.750
Mobiliteit en Transport (M&T)	1.174	106	135	63	13	1.491
Media, vormgeving en ICT (MVI)	1.026	152	120	72	<10	x
Economie en ondernemen (E&O)	4.540	1.016	686	340	56	6.638
Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	1.667	292	216	125	20	2.320
Zorg en welzijn (Z&W)	8.620	1.149	1.309	519	120	11.717
Groen	6.090	672	556	311	78	7.707
Maritiem en techniek (MaT)	171	33	29	15	<10	x
Vmbo-t	26.948	3.341	2.424	1.831	47	34.591
Onbekend/ oud profiel	169	28	16	24	47	284
Totaal	67.412	9.088	7.332	4.164	x	x

Tabel 10: Onderwijsbestemming diplomacohort vmbo 2018/2019 na twee jaar, wel of geen switch